

תלתא דפורענותא

יוצר לשבת דברי [ופינחס]

אֲנִשְׁתִּי מִכֶּהֱן לִי בְּהוֹכִיחַהּ
בְּאִמְרִי לַעֲץ אָבִי אֶתָּה לְמוֹלִיָּהּ
גְּדֹלָה מִכְּתִי בַּעַת הַמְּמוֹנִי אֶמְרִיָּהּ
דְּבָרִי יִרְמֶיָהּ בֶּן חֶלְקִיָּהּ

5

דְּבָרִי מִכֶּהֱן כְּמוֹהִי בְּרוֹן
הַשִּׁיב חֲמָתוֹ מִחֲבַצְלַת הַשָּׁרוֹן
וְעֶצֶר מִגִּפָּה וְשִׁיכָךְ חֲרוֹן
פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן

10

אֲבָדָה תִּקְוֹתִי בְּמַעֲשֵׁי הָרָעִים
לַעֲת הָרַבִּתִּי עֲוֹנוֹת וּפְשָׁעִים
עֲמָדָה מִיַּד הַדִּין עָלִי פָּנִי אֶל לְהָרָעִים
יָדִים הַשְּׁלִיט בִּי וְכָל פְּגָעִים
רַחֲשׁ עֲנַתְתוֹתִי לְאֲחִים וְרָעִים
דְּבָרִי חֲכָמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִים

דברי ופינחס. מקורות: TS NS 275.49 (יוצר, נ); TS NS 113.50 (יוצר 1-14, א); TS NS 235.96 (יוצר 1-4, 14-9, 5-8, ב); TS NS 235.59 (יוצר, ג); TS 8H16/21 (יוצר, מאורה ואהבה, נוסח היסוד למאורה ולאהבה, ד); TS NS 108.145 (יוצר 30 'ומרד' — 53, מאורה ואהבה, ממנו השלמות לשרשרות הפסוקים. ה). || יוצר : כותרת : לדברי יוצר פינחס ודברי גד 1. אנשתין אנשים א 2 אתה אביאד 3 גדלה מכתי (מכתו א) בעת גברה אנחת עת ד / הממניג הממונא / באמריהו ד 4 דברין לקוננתי דברי אד (וקוננתי בין השיטין ד) 5-7 דבר נביא אקים בזהרון / הוא אשר קנא והשיך חרון / ועצר המגיפה מחבצלת השרון ד 5 דברין דכר א / כהן אב 6 חמתיב את חמתיא 7 ושכך א 10 הרביתי אבד / עונות אבד 11 מדת אב למדת מתוקן מ - ללדת ד / עלי פניאל פניאל עליא פניאל פניאל קולד 12 זידיס ד / השליטוא שלטוב / בכל גוגס ד / פושעים ד 13 ענתחותין

דברי ופינחס. יוצר 1 אנשתי: נעשיתי חולה אנוש. מכהן לי בהוכיחהו: כשירמיהו הכהן הופיח אותי. / 2 באמרי לעץ אבי אתה: כשעבדתי עבודה זרה, על-פי יר' ב: כז. למוליהו: מול הקב"ה. / 3 אמריהו: אמריו, דברי נבואתו. / 5 מכהן כמוהו: פינחס. ברון: בשמחה, כלומר שעבד עבודתו בשמחה. ואולי 'רון' לשון תפילה (עי' תה' קו: ל). / 6 השיב חמתו: של הקב"ה. מחבצלת השרון: מישראל, על-פי שה"ש ב: א. / 13 רחש: אמר. ענתותתי: במקום ענתותי, ירמיהו. לאחים ורעים: לישראל. / 14 דברי... נשמעים: קהלת ט: ז. /

15

זָדוּ מְלִשְׁמוּעַ יְדִידִים
חֲזָקוּ פְּנִיָּהֶם וַנְּחַשְׁבוּ כַּמְּנוּדִים
טַפֵּשׁ לִיבָם בְּדָבָר אֲשֶׁר הִקְדִּים
דְּבָרֵי עָמוּס אֲשֶׁר הָיָה בְּנוֹקְדִים

20

יָזַם עָלָיו לְזַרַע הַשָּׁלוֹם
כָּנַם לוֹ אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם
לְכָרַת לוֹ בְּרִית וְחַיִּים וְשָׁלוֹם
לְכֵן אָמַר הַנְּנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם

25

פֹּז
בְּנִים שְׁלָמִים וְתַמִּימִים
יְלָדֵי נַחֲקָק בְּכֶסֶּא מְרוֹמִים
רָחַשׁ לָהֶם לֵילוֹת וַיָּמִים
בְּיָנוּ נָא אֲמָרִים נְעִימִים
יַחַד שְׁלֹא תִהְיוּ כִּיּוֹנִים הוֹמִים
דְּבָרֵי נִרְגָּן כְּמַתְּלֵהִמִּים

30

מִן הַכֹּהֲנִים הַמְּבָרְכִים אֶת עֲדַת עֲמוּסָה
נִתְּנָבָא לָהֶם הַיּוֹ[תָם] לְמַשִּׁיחָה
סָרְרָה מְלִשְׁמוּעַ אֲבָן מַעֲמָסָה
דְּבָרֵי אָגוּר בְּנִיקָה הַמֶּשֶׁא

חוזה אבסח ד 14 נס קדוש נוסף אחר טור זה אד 16 חזקו פניהם] חילס שאף ד / כמנודים ד 17 טפש
לבם] טייזכ להם ד 19-22 יוקר פינחס ונתעלה מזלו / בדקור מנאפים כוח נוסף לו / להיות מכפר על עם קהלו / לכן
אמר] הנני נותן לו] ד 20 כנס] כסח ג 21 ברית וחיים ושלום] ולזרעו שלום ג 23 שלימים ד 24 ככסא] א
ת לויה נ 25 להם] ענתותי נוסף אחרי תיבה זו גד ומתוקן מ-חחה ג 27 הומים] נוהמים
גד 28 כמיתלהמים ד / סח קדוש נוסף אחרי טור זה ד 29 המברכים... עמוסה] נתנבא עליהם היות
למשסה ד 30 נתנבא... למשיסה] נוכלו ומרדו להבעיסה ד [...] ומרדו להבעיסה ה 31 סרה מלשמע גד / אבן] אב

15 ידידים: ישראל. / 16 חזקו פניהם: הקשו ערפם, יר' ה: ג. / 17 טפש
ליבם: על-פי תה' קיט: ע. בדבר אשר הקדים: בדברי הנבואה שעמוס (הנזכר
בטור הבא) הקדים להזהירם בהם. / 18 דברי... בנוקדים: עמוס א: א. /
19 יזם: אמר הקב"ה. עליו: על פינחס. לזרע השלום: לישראל, והמליצה על-פי
זכ' ח: יב. / 20 כנס לו: כמו שאמר לו. אדון השלום: הקב"ה. / 24 נחקק
בכס מרומים: יעקב שדמותו חקוקה בכסא הכבוד (עי' בר"ר פב: ב עמ' 978). /
27 יחד: לימדו תורה ביחד. שלא... הומים: כדי שלא תענשו ותשמיעו קול
נהי ואבל הדומה להמיית יונים. / 28 דברי... כמתלהמים: מש' יח: ח, כו:
פב. וכאן משמעות הפסוק: וכדי שלא תשמיעו דברי נרגן (כבוא העונש). /
29 מן הכהנים: ירמיהו בן חלקיהו מן הכהנים. עדת עמוסה: ישראל. / 31 אבן
מעמסה: ירושלים, על-פי זכ' יב: ג. / 32 דברי... המשא: מש' ל: א. /

עַמֵּד מִנְחִילָם דְּבָרֵי הַבְּרִית
פָּצַח אֵילָף אֱלֹהֵי דְּבָרֵי הַבְּרִית
צִיץ עַל מִצְחוֹ הָיוֹת לְשֹׁאֲרֵית
וְהִיתָה לוֹ וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית

35

פֹּז
קָדוֹשׁ שִׁילָם לָהֶם בְּמַעֲבָדָם
יוֹם עָבְרוּ עַל דֶּת מְעוּדָדָם
לָהֶם הוֹפִיחַ יָלֵד מִמִּקְרִיבֵי חֶלֶב וָדָם
רָבִים חֲלָלִים הִפִּילוּ לָכֵן לְהֶדֶג מְרָדָם
דְּבָרֵי רְשָׁעִים אָרַב דָּם

40

קָם וְהוֹכִיחָם בְּגִזִּירַת מַמְלִיךְ כָּל מֶלֶךְ
רָגַז וְהִקְשָׁנָה] עָרְפוּ יְהוֹיָקִים הַמֶּלֶךְ
שִׁמְעוּ בְּיוֹשֶׁר לְהֵלֶךְ
דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ

45

תִּקַּף אֲשֶׁר זָכָה וְזִיכָה
תּוֹרַת אֱמֶת בִּילְשׁוֹנוֹ עֲרוּכָה
תַּעֲצוּמוֹת הֶרְאָה בְּרוּמָח אֲשֶׁר הִיכָה
וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמוֹפָּה אֲשֶׁר הוֹכָה

ה 32 בן יקה דה בן יקא ג 34 פצה ד / אילף... הברית] לשומרי אלה דברי הברית ג אילף לשומרי הברית
ד?ה 35 ציץ ציץ לחת גדה / מצח ה 37 להם] חסר ד / כמעבדם אה 39 ילד ממקריבין מקריב
ד 40 היפילו] הפילו נקיי (ונקיי ה) דם דה / לכן... מדדם] להרוג בידם ד 42 והוכיחם... מלך] כיושר לב הוכיח
למלך ג והוכיח למלך ד ולמאד הוכיח למלך ה 44 שמעו (שמע ה) קול להתהלך גה 47 אמת] אמת היתה
ד 48 הכה גה

33 מנחילם דברי הכרית: משה. / 34 פצח: דיבור. אילף: לימד. אלה דברי
הברית: דב' כח: סט, וכאן הכוונה לברית שכרת הקב"ה עם פינחס, והיא ברית
הכהונה הנרמזת בטור הבא. / 35 ציץ על מצחו: בכהונה גדולה ישרת. היות
לשארית: והכהונה תהיה גם לזרעו. / 37 במעבדם: נראה יותר נוסח
המקבילות: כמעבדם, כמעשיהם הרעים. / 38 דת מעודדם: תורת ה'. /
39 ילד: ירמיהו שהיה נער כשהחל להתנבא. ממקריבי חלב ודם: מהכהנים. /
40 רבים חללים הפילו: שפכו דם נקי, והמליצה על-פי מש' ז: כו. מדדם: שקל
וקבע את דינם. / 41 דברי... דם: מש' יב: ו. / 42 קם והוכיחם: ירמיהו
קם. כגזירת... מלך: בדבר ה'. / 43 הקשה... המלך: יהויקים לא שמע בקול
ירמיהו, על-פי יר' לו: יט-לב. / 44 שימעו: ציוה עליו (ירמיהו על
יהויקים). / 45 דברי למואל מלך: מש' לא: א. / 46 תקף: התחזק. אשר
זכה וזיכה: פינחס שגרם זכות לעצמו ולישראל. / 48 תעצומות: דברי
נפלאות. ברומח... היכה: ברומח שהיכה בו את זמרי וכזבי. וייתכן שהפייטן
מכוון למדרש בבמ"ר כ: כו, ששנים עשר נסים נעשו לפינחס באותה שעה

פז
חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים וּתְבוּנוֹת
זִיהַר לְעַם יוֹדְעֵי בִּינּוֹת
קִישְׁבוּ אֲמָרוֹת הַגּוֹנוֹת
דְּבָרֵי חֲכָמִים כְּדָרְכָנָן[וֹת]

[מאורה]

מִמְקוֹמוֹ יוֹפִיעַ דּוֹק וְחֵלֶד בּוֹרָא
וַיַּעֲבִיר פִּשְׁעֵי גִזְעֵי בְּ[רוּרִי]
[הַהוֹגֵי]ם תּוֹרָה לְפָנָיו בְּבִיאוּרֵי
עֵינַן סֵדֶר פִּינְחָס וְקִדּוּשַׁת דְּבָרֵי

כַּכְּתוּב > דְּבָרֵי יִרְמְיָהוּ וְגו' > בֶּן חֲלָקִיָּהוּ מִן הַכַּהֲנִים אֲשֶׁר בַּעֲנִתוֹת בָּאָרֶץ כְּנִימִין >
[וּנְ] אִמְרָ > פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר > בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן הַשֵּׁיב אֶת חֲמַתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בִּקְנָאוֹ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא כִלִּיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בִּקְנָאָתִי >
וּנְ] אִמְרָ > נָר לְרִגְלֵי דְּבָרִיךְ > וְאוֹר לְנִתִּיבָתִי >]
בְּ<רוּךְ > יוֹצֵר <הַמְּאֻרּוֹת>

[אחבה]

[הַמְּאֻרּוֹת] יִזְרִיחַ בְּעוֹז [גִּידוֹ] לִי
לְתַת לְאִישׁ כְּדָרְכָּיו וְכִפְּרֵי מַעַלְלָיו
בְּהַגּוֹת עַמּוֹ לְהַרְבוֹת סְלִסּוּלָיו
אֲשֶׁר הָיָה דְּבַר יְיָ אֵלָיו

כַּכְּתוּב > אֲשֶׁר הָיָה דְּבַר יְיָ אֵלָיו בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶּן אֲמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה
בְּשָׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמַלְכוֹ
[וּנְ] אִמְרָ > כִּי אֶת אֲשֶׁר יֹאחָב <ה' יוֹכִיחַ וְכָאֵב אֶת בֶּן יִרְצָה>]
בְּ<רוּךְ > הַבּוֹחֵר

50 ומשפטים] ומצות גד ומצות ה' 51 זיהר] זמם גדה / לעם] חסר גד / ליודעי ד

מאורה: 2 פסעה 4 עניקה

אהבה: 2 כפריה 3 בהגיונה

(וחלקם על-ידי הרומח). / 51 זיהר: הזהיר, ובמקבילות: זמם, אמר. לעם
יודעי בינות: לישראל יודעי התורה. / 53 דברי חכמים כדרבנות: קה' יב: יא.
מאורה 1 דוק: השמים, על-פי יש' מ: כב. וחלד: והארץ. דוק וחלד בורא:
הקב"ה שהוא בורא שמים וארץ. / 2 גזעי ברורי: גזע האבות הברורים,
כלומר הנבחרים (או: הצדיקים והברים). / 3 בביאורי: בביאורים, באמירה. /
4 עיין: משובש מ-עיניין. קדושת דברי: קריאת הפטרת 'דברי'. ולשון 'קדושת'
תמוהה כאן.

אהבה 1 גידוליו: גדלו. / 2 לתת... מעלליו: יר' לב: יט. / 3 בהגות:
בדיבור, בתפילת. סלסוליו: כבודו ופארו. / 4 אשר... אליו: יר' א: ב.

[שמעו ומטות-מסעי]

[יוצר]

שְׁמָעוּ אֲמַרִי יוֹצֵר הָרִים וּבוֹרֵא רוּחוֹת
 בִּינוּ נָא בְּטָרֶם תְּתוֹכְחוּ תוֹכָחוֹת
 גְּלוּ אוֹזֶן וְתִשְׁבּוּ בְּמִנוּחוֹת
 שְׁמָעוּ דְּבַר יְיָ בֵּית יַעֲקֹב <קב> וְכָל מְשַׁפְּחוֹת

5 דְּגָלִים אֲשֶׁר עֵיקְלוּ אוֹרַח לְהַשְׁטוֹת
 הֵתֵר וְאָסוּר הוֹרָה לָהֶם לְבַטּוֹת
 וְנִדְרִים אֵילָפֶם לְהִתִּיר בְּשַׁפְּחוֹת מְבַטּוֹת
 וַיִּדְבֹּר מֹשֶׁה אֶל רָאשֵׁי הַמָּטוֹת

10 זָכִים אֲשֶׁר פָּדָה יוֹצֵר הָאָרֶץ
 חֲצוֹת לַיְלָה נִגְלָה שׁוֹכֵן שָׁמַי עֶרֶץ
 טִיסַת מִסְעֵיהֶם עַד לֹא חָטְאוּ וּפָרְצוּ פָּרֶץ
 אֵלֶּה מִסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל <רָאֵל> אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ

פזמ
 אֲשַׁמִּיעַ לָכֶם מִלְתִּי
 לְצַרֵּיכֶם בָּיִם טִיבַעְתִּי וְלָכֶם הָעֲבָרָתִי
 עֲנִנֵי כְבוֹת עֲלֵיכֶם הִקְפָּתִי
 15 זְמַן לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם הַמְטַרְתִּי

שמעו ומטות-מסעי. מקורות: כ"י בית המדרש לרבנים 4260, נרפס (בקצת שיבושים) בגנוי שכטר ג' עמ' 160 (יוצר 1–30 ואח"כ 13 [עד 18] מצויין כריפרין, נוסח היסוד לטורים 1–19, ג'1); וסטמינסטר קולג' III 18 (יוצר 19 'אבו' — 44, נוסח היסוד לטורים 20–44, ג'2); TS NS 108.145 (יוצר 1–48, נוסח היסוד לטורים 45–48, א); TS NS 278.135 (יוצר 1–8, 13, ב); TS NS 315.273 (שרידי יוצר 1–8, 13–18, 9–12, 19–22, 31–36, 24–26, ומכאן ואילך בנוסח אחר שיובא אחרי שינויי הנוסחאות, ג); TS H 10/21 (יוצר 37–40, ד). || כותרת: אופן ג' 2 [נא] ח ס ר א / טרם א / תתוכחו] תשמעו א / בתוכחות ב 3 [אוזן] אוזן לשמוע ב / ותשבו] ותשבו בטח ב 5 [אורח] דרך ג 7 [אילפם להתיר] להתיר אילפם א לשמור ב שמור ג / בשפתים ב 9 [אשר פדה] הנבחרים ג / יוצר] ליוס[ד] ג היוסד א / ארץ א 10 [.....] ופרצו פרץ ג / שוכן] דר א 11 טיסת] טיכס אג / [.....] בהרץ ג 13 מלתי

שמעו ומטות-מסעי 1 יוצר... רוחות: הקב"ה, על-פי עמוס ד: יג. / 3 גלו אוזן: הקשיבו. / 4 שמעו... משפחות: יר' ב:ד. / 5 דגלים: שבטי ישראל. עקלו אורח: עוותו דרכם. להשטות: לשטות מדרך הישר. / 7 אילפם: לימדם. בשפתות מבטות: בדין מבטא שפתיים. / 9 זכים: ישראל. / 10 חצות לילה נגלה: בזמן יציאת מצרים נגלה הקב"ה על ישראל בחצי הלילה. שוכן שמי ערץ: הקב"ה. / 11 טיסת: נסיעת. ונראה יותר הנוסח: טיכס, כלומר סידר ורשם כראוי. / 15 כבות: משובש מ-כבוד. / 16 זמן: כמו:

רַבָּכָה כְּצַמַּח הַשָּׂדֶה נִתְּתִי אִיּוֹמָתִי
שָׁמְעוּ רְחוּקִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
פֶּן קָדוֹשׁ <

יְדִידִים כֹּלָא אָבוּ שְׁמוֹעַ תּוֹרַת יי
כּוֹהֲנִים לֹא אָמְרוּ אֵיהּ יי
לָכֵן תּוֹכָחוֹת הִקְשִׁיב לְנַבּוֹנֵי
שָׁמְעוּ הָרִים אֶת רִיב יי

20

מֹשֶׁה חָקַק לְצוּלִיעָה
נָדְרוּ וְשָׁלְמוּ לְדֶרֶךְ עַל שְׁבָעָה
סִיחַ פִּיכֶם עָשׂוּ וְתוֹצְלוּ מִרְעָה
אִישׁ כִּי יֵדֵר נָדָר לֵי אִו הַשְּׁבַע שְׁבֹעָה

25

עָמִי מְצוּעַן פְּדִיתִי אֶתְהֶם
פָּרוּ וְרָבוּ וְשָׁמְנוּ וּבָעֲטוּ כֻלָּהֶם
צִיּוֹן שְׁלֵמוֹתֵיכֶם לֹא בָלְתָה מַעְלִיהֶם וְנַעֲלִיהֶם מֵעַל רַגְלֵיהֶם
וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת מוֹצְאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם

30

בְּזָכוֹת יְסוּדֵי עוֹלָם
יִוָּדְעֵי סוּד אֱלֹהֵי עוֹלָם

ג 14 הטבעתי ג 15 כבוד אג / עליכם] אתכם ג עמכם א / הקפתי] הילכתי א 18 עשיתי] [ורעו] קרובים
גבור[תי] נו סף ג / פץ קדוש <] ח סר אג 19 יקסולא שמעו [...]ג / כלא] לאא 20 כהנים אנ' 21 לעת
השמי[...]. ג 24 לדר על] לרוכב נ' לסוכן] ג 25 עסו] קיימו נ'ג 27 עמין] עם אשר נ' עת א 28 כולהם
א 29 שלמותיהם נ' שלמתם א / בלו נ' / ונעליהם מעל רגליהם] כנראה ח סר א 31 בזכות] בני [...]

כאשר. לחם... המטרת: הורדתי את המן, על-פי שמ' טז: ד. / 17 רבבה...
נתתי: על-פי יח' טז: ז. איומתי: ישראל, על-פי שה"ש ו: ד. / 18 שמעו...
עשיתי: יש' לג: יג. / 19 ידידים: ישראל. לא אבו... ה': יש' ל: ט. /
20 כהנים... איה ה': יר' ב: ח. / 21 הקשיב: השמיע. לנכוניי: לישראל. /
22 שמעו... את ריב ה': מיכה ו: ב. / 23 לצוליעה: לישראל, על-פי מיכה ד:
ו. / 24 נדרו ושלמו: תה' עו: יב. לדר על שבעה: להקב"ה הגר מעל שבעה
רקיעים. / 25 סיח: שיח, דיבור. / 27 מצוען: ממצרים. / 28 ושמנו
ובעטו: חטאו מרוב טובה, על-פי דב' לב: טו. / 29 ציון: כנראה כמו: בציון,
במדבר. ואולי יש לנקד: ציון, כלומר אות ופלא. שלמותיכם: נראה יותר הנוסח:
שלמותיהם (ושמא: שלמתם?). שלמותיכם... רגליהם: על-פי דב' כט: ד. /
31 יסודי עולם: האבות הצדיקים. והסטרופה כולה עוסקת בישראל, ולכן נראה
יותר הנוסח: בני שלשה יסודי עולם (עי' יוצר לשמעו ומסעי, טור 22). /

35 רָחֲשׁוּ נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע כּוֹלָם
בְּסִינֵי כְּקִיבְלוּ פְּרָטָם וְכָלְלָם כּוֹלָם
יָשְׁבוּ דַעְתָּם לְפִיקוּד מֶלֶךְ עוֹלָם
שָׁמְעוּ וּתְחִי נַפְשְׁכֶם וְאַכְרַתָּה לָכֶם בְּרִית עוֹלָם

40 שָׁמְעוּ קוֹשֵׁט אֲמָרִי שׁוֹכֵן שְׁמִי עֶרֶץ
רָנְנוּ מָה אֲדִיר שְׁמִי בְּכָל הָאָרֶץ
שָׁנְנוּ תוֹקֶף דָּת אַרְוֶכָּה מֵאָרֶץ
שָׁמְעוּ שְׁמִים וְהֶאֱזִינִי אֶרֶץ

תָּנוּ אֲמָרִי נְבוֹנִים
קְדוֹשׁ וּבְרוּךְ בְּפִיהֶם עוֹנִים
תָּמִים יִשְׁלַח מְשִׁיב לֵב אָבוֹת עַל בָּנִים
שָׁמְעוּ זֹאת הַכְהָנִים

45 תִּימּוֹל מָנוּ עָרְלַת לֵב
תִּקְרַב מְשִׁיב לֵב
תָּרִים מְקוֹם עֵין וְלֵב
שָׁמְעוּ.....

ג 32 ילדיסודיעולם ג 34 בסיני] בתחתית ההרג / כולם] ח ס ר א 35 לפיקוד מלך עולם] [...] לאלהי עולם ג
[.....] יבולם א 37 שוכן] ח ס ר ד / שמי] ח ס ר אד 39 תוקף] אמריד 41 נבונים] שמנים א נוס ח כ " י
ג מ ט ו ר 27 ו א י ל ך : [ע.....]ס / פיץ להם שמעו עני] [...] / [צ.....]עים / שמעו זאת הזקנים] // [ק.....] קשב [...] /
[ר.....] וקישב [...] / שמעם הנהיג חיל [...] / [ויכתוב משה את מו]צאיהם למסעיהם // [ת.....] מה טוב / תקשיבו
נרע[.....] / [...] כן ימיכם תכלו בטוב / [.....]כלו טוב // פו בנים

33 רחשו: אמרו. / 34 בסיני... כולם: כשכל ישראל קיבלו בסיני כללי
המצוות ופרטיהם, והוא על-פי ספרא ראש פרשת בהר: אף כולם נאמרו
כללותיהם ודקדוקיהם מסיני. וייתכן שתיבת 'כולם' מיותרת (כנוסח המקבילות)
ונגררה מהטור הקודם. / 35 לפיקוד מלך עולם: למצוות הקב"ה. /
36 שמעו ותחי... עולם: יש' נה: ג. / 37 קושט: דברי אמת (מש' כב: כא).
שוכן שמי ערץ: הקב"ה. / 38 מה אדיר... חארץ: תה' ח: י. / 39 תוקף:
חוזק, קיום. דת ארוכה מארץ: התורה, על-פי איוב יא: ט. / 40 שמעו...
ארץ: יש' א: ב. / 41 תנו: אמרו. אמרי נבונים: דברי חכמים, דברי תורה
ותפילה. / 42 קדוש וברוך: קדושה. / 43 תמים: הקב"ה. משיב... בנים:
אליהו הנביא, על-פי מלאכי ג: כד. / 44 שמעו זאת הכחנים: הושע ה: א. /
45 תימול... לב: על-פי דב' ל: ו. / 46 משיב לב: אליהו (ראה טור 43). /
47 תרים: תגדל ותרומם. מקום עין ולב: בית המקדש, על-פי מל"א ט: ג. /
48 שמעו: כנראה יש להשלים: שמעו אלי אבירי לב, יש' מו: יב.

יוצר שמעו ואלה מסעי

שְׁמָעוּ אֲמָרֵי יוֹצֵר הָרִים וּבּוֹרָא [רוח]וֹת
בִּינוּ נָא בְּטָרֶם תְּתוֹכְחוּ בְּתוֹכְחוֹ[ת]
שְׁמָעוּ דְּבַר יְיָ וְכָל מְשֻׁפְּחוֹת

דְּגָלִים אֲשֶׁר פָּדָה יוֹסֵד אֶרֶץ
הוֹצִיאָם מִנוֹף לְמִשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ
וְחָקַק מִסְעֵיהֶם עַ[ד] לֹא חָטְאוּ וּפָרְצוּ פָּרֶץ
אֱלֹה מִסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ

אֲשָׁמִיעַ לָכֶם מִלְּתִי
[.....] עֲתִי יָם וְצוֹרְרֵיכֶם טִיבַעְתִּי
עֲנִינִי כְבוֹד עַ[...]. כֶּם [.....] תִּי
זָמַן לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם הִמְטַרְתִּי
רִבְבָּה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה אֲיוֹמְתִי
שְׁמָעוּ רְחוּקִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְדַעוּ קְרוֹבִים גְּבוּרְתִּי
נָם קָד <וְש>

זָכִים כָּלֹא אָבוּ שְׁמוֹעַ תּוֹרַת יְיָ
חָלְפוּ טוֹב וְעָשׂוּ גְ[נִי]
טַעֲמִי תוֹכְחוֹת לְהַקְשִׁיב לְהַמּוֹנִי
[שְׁמָעוּ] הָרִים אֶת רִיב יְיָ

יִרְדְּתִי וְנִגַּלְתִּי עַל צוּעֵן בְּגַלְלֵיהֶם
כִּיבְדוּ אֲזָנָם מִלְּשִׁמ[וּעַ] כּוֹלָהֶם
לֹא בָלוּ שְׁלֵמוֹתֵיהֶם וְנִעַל[ם] מְ[עַל] רַגְלֵיהֶם
וַיִּכְתּוֹב מֹשֶׁה אֶת מוֹצְאֵיהֶם לְמִסְעֵיהֶם

שמעו ומסעי. מקורות: TS 8H16/21 (יוצר; לטורים 1-3, 8-13, 22-27 יש מקבילות בפיוט הקודם). || 6 לא
חטאון כפול בכה"י

שמעו ומסעי. היוצר דומה בחלקו ליוצר שלפניו; טורים 1-3, 8-13, 22-27 כמעט זהים. פורשו כאן רק המקומות השונים מהיוצר הקודם. 2 בינו... תוכחות: חסר טור אחד אחרי טור זה; עי' ביוצר הקודם. / 3 וכל משפחות: צ"ל בית יעקב וכל משפחות. / 5 מנוף: ממצרים. למשוש כל הארץ: לארץ ישראל וירושלים, על-פי תה' מח: ג. / 9 [...] ... וצורריכם טיבעתי: משרידי האותיות בכה"י ייתכן לשחזר את המלים החסרות: לכם קרעתי ים. / 14 זכים: ישראל. לא אבו... ה': יש' ל: ט. / 15 חלפו טוב: החליפו את הטוב ברע, על-פי יש' כד: ה. גניי: חטאים. / 16 טעמי: פיקודי. להקשיב: להשמיע. / 17 שמעו הרים... ה': מיכה ו: ב. / 18 צוען:

פז
 בְּנֵי שְׁלֹשָׁה יְסוּדֵי עוֹלָם
 יוֹדְעֵי סוּד הַנֶּעְלָם
 רְחֹשׁוּ נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע כּוֹלָם
 בְּסִינֵי כְּשָׁמְעוּ פִּטְרָתָם וּכְלָלָם
 יָשָׁבוּ דַעְתָּכֶם לְ[פ]קוּדֵי מֶלֶךְ עוֹלָם
 שְׁמַעוּ וּתְחִי נַפְשְׁכֶם וְאַכְרָתָה לָכֶם בְּרִית [עוֹלָם]
 [.....]

מִלְּלָתִי לְהָשִׁיב פּוֹשְׁעִים [..] לֵב
 נֹאמַר קָבְלוּ וְתִהְיֶינָה נְקִיִּים וּבָרָא לֵב
 סִדְרָתִי לָכֶם בְּדַת מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ וְלֵב
 שְׁמַעוּ אֵלַי [אַבִּירִי] לֵב

עִם מוֹבְחָרִים מְכַל לְשׁוֹן
 פְּדוּיִם בְּחוּזָק וְנוֹ[צרי] כְּאִישׁוֹן
 צְבָאוֹת אֶל אַחֲרוֹן וְרֹאשׁוֹן
 וַיִּסְעוּ מִרַעְמָסִם בַּחֲדָשׁ הָרֹאשׁוֹן

פז
 קְ[.....] בָּנִים
 יוֹם הָרַעֲשָׁתִי אַרְבַּע פָּנִים
 לָהֶם הָיָה רַעֲשָׁתִי כְּתוּבָה בְּאַרְבָּעִים וְתִשַּׁע פָּנִים
 רִמּוֹתוֹ לְשִׁבְטִי [.....] הָאֱמוּנִים
 שְׁמַעוּ זֹאת הַזְקִינִי[ם]
 נָם קְדוֹשׁ

38 כתובה] מתו מחוק לפני תיבה זו

מצרים. / 20 לא בלו... רגליהם: על-פי דב' כט: ד. / 25 פטרתם: משובש
 מ-פרטם. / 29 נאמר... לב: כנראה צ"ל: נאומו (=דבריו) קבלו, ותהיו
 צדיקים (ברי לב). / 30 בדת... ולב: בתורה, על-פיה תה' יט: ח. / 31 שמעו...
 לב: יש' מו: יב. / 33 ונוצרי כאישון: צ"ל ונצורי כאישון, הם ישראל, על-פי
 דב' לב: י. / 37 יום... פנים: ביום שבו הרעשתי את ארבע כנפות הארץ, הוא
 יום מתן תורה, שבו הארץ רעשה, על-פיה תה' סח: ט. / 38 כתובה... פנים:
 התורה, על-פי במ"ר ב: ב ועוד: תורה שהיא נדרשת מ"ט פנים. / 39 רמותו...
 האמונים: הטור לקוי ובלתי מובן. / 40 שמעו זאת הזקינים: יואל א: ב. /

קדושים למחות פשעיכם כעב
 רודפי צדק היו ותצלו מדאב
 שומע לי ארחמינו כאב
 שמעו בנים מוסר אב

45 תולדות צוען היכה בכוריהם יי
 תקפו גאולי יי
 תמהו נאגשים כנגעה בם יד יי
 ומצרים מקברים את אשר היכה יי

פז
 חסד ושלום וצדק
 זימנת לקרואים אלי הצדק
 קהל שופטי צדק צדק
 שמעו אלי רודפי צדק
 גם קדוש

50

[איכה ודברים]
 [יוצר]

איכה אש חמתו בנו העיר
 בידי צר גותן רב וצעיר
 גבהי המיף וקומתי הזעיר
 איכה ישבה בדרך העיר

5 דיבר שש מאות ושלוש עשרה מצוות הסדורים

45 יי בין השיטין 47 נוגטים יו"ד תלויה / כס' תלויה

איכה ודברים. מקורות: TSH 10/21 (יוצר 1-44 'אנחנו. ג.) TSNS 115.22 (שרידי יוצר 22 'עשר' — 52. א.) ;
 TSNS 102.47 (יוצר 1-37.4, 52-37.4 על-פיו טורים 44-52. ב.) TSNS 144.27 (יוצר 37-52. ג.) || 1 בנו העיר בי
 הבעיר ב 2 ביד ב / ניתן ב 5 מאות בין השיטין נ

41 למחות פשעיכם כעב: על-פי יש' מד: כב. / 42 מדאב: מדאבון וצעיר. /
 44 שמעו... אב: מש' ד: א. / 45 תולדות צוען: בני מצרים. / 46 תקפו:
 חזקו. גאולי ה': ישראל. / 47 תמהו... יד ה': נבהלו המצרים כאשר הקב"ה
 היכם. / 50 לקרואים אלי הצדק: ישראל, על-פי יש' סא: ג. / 51 שופטי
 צדק צדק: ישראל המקיימים את המצוה בדב' טז: כ: צדק צדק תרדוף. /
 52 שמעו... צדק: יש' נא: א.

איכה ודברים 1 אש חמתו: על-פי נחום א: ו. בנו העיר: על-פי תה'
 עח: לח. / 4 איכה... העיר: איכה א: א. / 5 דיבר: משה דיבר. /

הוֹרָה מִשְׁנֵה תוֹרָה לַעֲדָרִים
וְסִידֵר בָּהּ קָלִים וַחֲמוּרִים
אֵלֶּה הַדְּבָרִים

10 אֶפְסֹטְמוֹס שָׁרֵף תּוֹרַת שׁוֹכֵן מְעוֹנָה
לְהַגְלוֹת אוֹתִי בְּכָל פִּינָה
עַתָּה הִלְעַבְתִּי בְּמִלְאַפִּי מְעוֹנָה
[וְ]רָנִי וּפִיזֹרְנִי בְּכָל פִּינָה
וְרַבְתִּי בַּגּוֹיִם קִנְאָתָהּ לֹא קִינָא
אֵיכָה הִיָּתָה לְזוֹנָה

15 זָנַח יְיָ מִזְבְּחוֹ בְּזַעְפוֹ
חָרַב בֵּית מִקְדָּשׁוֹ בְּתַקְפוֹ
טִירָתִי צָר עָלָיָהּ בְּהִקִּיפוֹ
אֵיכָה יַעֲיֵב בְּאִפּוֹ

20 יִידַע לְעַם שְׂרִידֵי חָרַב
כִּפְשָׁעוֹ אִידָם בָּא לְהִתְקַרֵּב
לִפְנֵי צוּר מְרֹדוֹ בּוֹקֵר וְעָרַב
אֶחָד עָשָׂר יוֹם מִחֹרֶב

פֹּז
בְּאַרוּכָה מְנִי יָם וּרְחֹבָה
יָחַד כִּפְשָׁעוֹ צִמְחֵי רִבְבָּהּ

20 כפשעו] בריזהבנוסף אחרי תיבה זו בשולי העמוד למטה נ 23 מניס] חסרא

6 לעדרים: לישראל. / 9 אפסוטמוס... מעונה: על-פי תענית ד: ו: ושרף
אפיסטמוס את התורה. שוכן מעונה: שוכן שמים, הקב"ה. / 11 הלעבתי...
מעונה: העלבתי את מלאכי ה', הנביאים. והמליצה על-פי דה"ב לו: טז. /
13 רכתי בגוים: ירושלים, על-פי איכה א: א. / 14 איכה חיתה לזונה: יש' א:
כא. / 15 זנח ה' מזבחו: איכה ב: ז. / 16 בתקפו: בחזקו. / 17 טירתי...
בהקיפו: כאשר הקיף האויב את מקדשי, והטור יורד אל שלאחריו: איכה יעיב
באפו. / 18 איכה יעיב באפו: איכה ב: א. / 19 יידע: הודיע. לעם שרידי
חרב: לישראל, על-פי יר' לא: א. / 20 כפשעו: הסטרופה עוסקת כנראה
בתוכחותיו של משה לישראל בתחילת ספר דברים, על-פי ד"ר א: ב-ו. אידם:
אסונם. / 23 בארוכה... ורחבה: בתורה, על-פי איוב יא: ט (ובפסוק: ארוכה
מארץ... ורחבה מני ים). / 24 צמחי רבבה: ישראל, על-פי יח' טז: ז. /

25 רֹטְשׁוֹ בְּרוּב שְׁנָאָה וְאַיְכָּה
בְּחֹשֶׁךְ דַּעַךְ זִיּוֹם וְכִבְּה
יּוֹם דְּבָרוֹ שְׁנַאִיָּה בְּדִבְיָה
אַיְכָּה יְרֵדוּף אַחַד אֶלְף וּשְׁנַיִם יְנִיסוּ רִבְכָּה

30 מְמָרוֹם שְׁלַח אֵשׁ בְּזִבּוּלִי וְהִלְהֵב
נָטְשֵׁנִי וְהִשְׁלִיכֵנִי לְהִבְהֵב
סְפָר[ע] לְהַחְרִיב וְשָׁכְנוּ בָּהּ צְלָמִי זָהָב
אַיְכָּה יוּעֵם [זָהָב]

35 עֲנֹה עַל מֶן הַקְּלוּקֵל בְּלִי לְחוּן
פְּדוּיִים אֲשֶׁר הִבְטָחוּ בְּבִטְחוֹן
צוּמְתוֹ לְרֹהֲבִים יְלָדֵי פְרָחוֹן
אַחֲרֵי הַכּוֹתוֹ אֶת סִיחוֹן

פּוֹ
לְדוֹשִׁים אֲשֶׁר הִרְפֵּיתִי לָהֶם יָדֵי
לְאַרְץ תְּפֹאֲרָתָם בְּהוֹרִידִי
רְגָזִי תִקֵּף וְלֹא זָכַרְתִּי לָהֶם חֲסִדִּי
אַיְכָּה אֶשָּׂא לְבָדִי 40

25 רוטשו] אולי מתוקן מ-רוטעונ 27 שונאיה] צרים א 30 והשליכני] ופיזרני א 31 בה] בוא / צלמין
עבדי א 33 ענו] ענו קהלי א / על] ען א 35 צומתו לרהבים] צומדו להבהב א 37 קהלי היפלחי ל[....] / יום
ה[...]] בם [...] א הפלתי (קרו ע ג) עליהם פחדי / יום הרפיתי מהם ידי בג 39 חסירי א 40 סח ק<דוש>
נוסף אחר טור זה א טורח ק<דוש> נוסף בג

25 רוטשו: נרמסו, נכבשו. / 26 זיום: אורם. / 27 שנאיה: הסטרופה
מדברת על ישראל בלשון רבים ולכן אולי צ"ל שונאים (או שונאיהם),
ובמקבילה: צרים. בדיבה: בדיבור. / 28 איכה... רבבה: רב' לב: ל. /
29 ממרום שלח אש: איכה א: יג. בזבולי: במקדש. והלהב: וליבה את האש כדי
לשרוף את המקדש. / 30 להבהב: למדורת האש. / 31 פפרעל: ירושלים,
על-פי זכ' יב: ב. / 32 איכה יועם זהב: איכה ד: א. / 33 ענו על מן
הקלוקל: ישראל דברו סרה במן, על-פי במ' כא: ה, ותרגום קלוקל שם: קליל.
בלי לחון: בלי לומר דברי חן ושבת. / 34 פדויים: ישראל, בבטחון:
בהבטחה. / 35 צומתו לרהבים: אולי צ"ל: צומדו, כלומר חוברו לאלילים,
נצמדו לבעל פעור. ילדי פרחון: ישראל. / 37 הרפיתי להם ידי: כנראה:
גרמתי להם רפיון ידיים, או: הרפיתי ידי מלעזרם; והקריאה אינה בטוחה. ואחרי
טור זה חסידה שורה, ושרידים ממנה וגם פתיחתה 'יום' (המעמידה את החתימה
'קילר') מצויים במקבילה. / 38 לארץ... בהוריד: על-פי איכה ב: א. /

קִלּוֹן טַפְּשֵׁינוּ סָגָה וְרַבּוֹ צָרֵינוּ
רְשָׁעֵינוּ נַחֲלִיף אֶחָד לְאֶחָד הִיגְשָׁנוּ
שְׁעָבוֹד עוֹל מַלְכִּיּוֹת כְּכַבֵּד עָלֵינוּ
אִיכָּה תֹאמְרוּ חֲכָמִים אֲנַחְנוּ

45

תָּעוּ וְלָבָם נִכְאָב
תִּקְפוּ עָלֵיהֶם חֲלָלִי חָרֵב וְחֲלָלִי רָעַב
תִּינָה צִיר צִיוּי אֵל בְּתֹאֵב
בְּעֶבֶר הִירְדֵן בְּאֶרֶץ מוֹאָב

פז

חֲנִייתִי אֶסוּרָה בְּבֵית פָּלָא
יָדִים בָּאוּ עֲרוֹתַי לְגִלָּה
קָמַתִּי בְבוֹשָׁה וְאֵין לִי מַחֲלָה
אִיכָּה יַעֲבֹדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
נָם קְדוֹשׁ

50

41–43 קלון ה[...]/וטפשונו/שעבוד לכֵן אך עלינו /שמענו [...] סינא 41 נחלף אחד אל אחד ב /היגשנו
לא אמרנו ב [...] אמרנו ג 43 מלכיות] חסר בג /כבד ב ג 45 תעו אבות א /וליבם א לבס ג /הוכאב
א 46 חללי...רעב] עובדי [...]ב א 47 ציר]למו ציר אמת א 51 קמתי בבושה] קועקעתי לתהומות א /לין
בעדי א 52 נם קדוש] חסר א

40 איכה... לבדי: דב' א: יב, והוא חוזר ל'קדושים' שבטור 37. / 41 טפשינו:
חטאינו. סגה: גדל. / 42 רשעינו נחליף: נחליף רשעינו במעשים טובים. אחד
לאחד היגשנו: נראה יותר נוסח המקבילות: אחד לאחד לא אמרנו, כלומר: לא
קראנו זה לזה לחזור בתשובה. / 43 ככבד: אפילו כאשר בבד. / 44 איכה...
אנחנו: יר' ח: ח. / 46 תקפו: נתרבו. / 47 תינה ציר: אמר משה. בתאב:
באהבה וברצון. / 49 חנייתי... כלא: כנראה: האפשרות לחון אותי ולגאלני
מרוחקת ומנועה ממני. / 50 לגלה: לגלות. / 51 ואין לי מחלה: אין
מתפלל בעדי. / 52 איפה... האלה: דב' יב:ל.